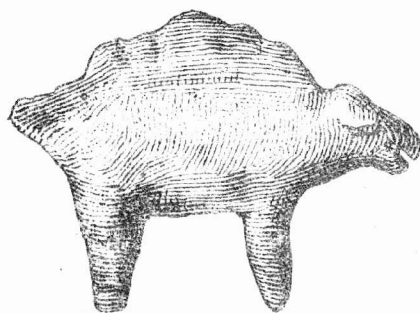

*ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
pobočka v Brně*

*přehled
výzkumů
1959*

BRNO 1960

PD 1520/1959 (1960.)

23243/60

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1959

- Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.
- Odpovědný redaktor: dr. Josef Poulík.
- Výkonný redaktor: dr. Jiří Říhovský.
- Redaktor: dr. Anna Medunová.
- Překlady: prom. hist. R. Tichý a E. Tichá.
- Kresby: Jaroslav Jaša.
- Na titulní stránce: Hliněná figurka z pohanského obětiště
v Mikulčicích.
- Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejná.

Zahajovací výzkum v jeskyni Kůlničce /Mokrá u Brna/.

Bohuslav Klíma

V rámci pokračujícího archeologického výzkumu jižní části Moravského krasu zahájil ústav práce v jeskyni Kůlničce /Mokrá u Brna/, jejíž vysoký vchod se otevírá severním směrem v blízkosti známé jeskyně Pekárny. Do literatury ji uvedl též pod názvem jeskyně Sempervivová Fl. Koudelka, který v ní sondoval. I když nezískal nikterak spolehlivé a početné nálezy, byly mu opálené a ořezané kosti dostatečnými doklady pro osídlení v "době sobů". Ani M. Kříž, který zde otevřel dva příčné výkopy, nezachytil bezpečné stopy paleolitického osídlení, takže se o něm vážným způsobem pochybovalo. Kromě známých prací zde byly podniknuty i menší sondy, které prý poskytly i několik paleolitických sílexů. Výzkum má tedy ověřit doklady pravěkého osídlení a upřesnit též údaje stratigrafické.

Práce zahájili a prováděli, stejně jako v jeskyni "Liščí", techničtí pracovníci ústavu ss.P.Ondráček a L.Frank, před vchodem odstraňováním velkých balvanů, zřícených zbytků původního portálu jeskyně. Východní část vstupního areálu pak prohloubili až na skalnaté podloží. Tak jsme získali příčný a zvláště zajímavý podélný profil, podávající přehled o sedimentech celého würrmského glaciálu. Na jejich basi ležel po prvé v takovém vývoji v Mor.krasu zjištěný horizont kompaktního travertinu a nad ním mohutnější poloha sypkého, suťového travertinu s drobnou a silně korodovanou vápencovou drtí. Tyto vrstvy vznikly nejpravděpodobněji v interglaciálu R-W.

Ve svrchní části sprašových, soliflukcí a destrukcemi namáhaných poloh se vyskytovaly rozdrčené kosti fosilních zvířat, avšak bez průvodních nástrojů paleolitických, a horizont s mikrofaunou, který konstatoval uvnitř jeskyně již M.Kříž. Dva patinované paleolitické úštěpky /magdalenien/ poskytla slabá šedá vrstvička v těsném nadloží spraši. Na dně skalní štěrbinu u východního okraje vchodu byl uložen dětský hrob z období únětické kultury se skrovnými pozůstatky kostřičky a dvěma zdobenými nádobami. Přímo ve vchodu jeskyně zasáhl výkop pod nejmladší destrukcí balvanů halštatské ohniště. Další výzkum bude mít za úkol sledovat některé zvláštní otázky uvnitř jeskyně.

- - - - -

Die Eröffnung der archäologischen Grabung in der Höhle Kůlnička (Mokrá bei Brno) im südlichen System des Mährischen Karstes konzentrierte sich auf die Durchforschung des Einganges und auf stratigraphische Erkenntnisse. Auf der Basis der Lösslagen wurde zum ersten Male, in einer derartigen Entwicklung im Mährischen Karste, ein kompakter Travertion-Horizont, mit einer Lage lockeren weissen Travertines in der Oberschichte, scheinbar aus dem Interglazial R-W, festgestellt. Aus der grauen schwachen Schichte auf der Oberfläche der Lösslagen stammen zwei paläolithische Abspisse (Magdalenien), aus der Felsenlücke beim Eingange ein Aunjetitzer-Kindergrab mit zwei Gefässchen und direkt aus dem Eingange unter der jüngsten Steinblockdestruktion eine hallstattzeitliche Feuerstelle.